

Preliminariai susitarta dėl dabartinių aviacijos taisyklių, taikomų pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, galiojimo pratęsimo

Spalio 18 d. pirmininkaujanti Estija pasiekė preliminarų susitarimą su Europos Parlamento atstovais dėl reglamento, siekiant ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS) reglamente **aviacijos veiklai nustatytų nuostatų galiojimą pratęsti** po 2016 m. ir **pasirengti nuo 2021 m. įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę**. Preliminarus tekstas bus pateiktas ES ambasadoriams siekiant politinio patvirtinimo.

Šis naujasis reglamentas parengtas atsižvelgiant į 2016 m. spalio mėn. Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) priimtą sprendimą **nuo 2021 m. nustatyti pasaulinę rinkos priemonę** tarptautinės aviacijos sektoriuje išmetamam teršalų kiekiui reguliuoti taikant kompensavimo sistemą, dar vadinamą sistema CORSIA (Tarptautinei aviacijai skirta išmetamo anglies dioksido kiekio kompensavimo ir mažinimo sistema). ES pritaria šiai priemonei ir siekia 2021 m. savanoriškai prisijungti prie šios sistemos bandomojo etapo.

Tuo tarpu būtina iki metų pabaigos priimti šį naująjį reglamentą siekiant išvengti **teisinių spragų**, susijusių su **galiojančio ATLPS reglamento laikymusi 2017 m.** Šiandieninis susitarimas reiškia, kad šis reglamentas bus priimtas laiku. Datos, iki kurių 2017 m. turi būti pranešta apie apyvartinius taršos leidimus arba jų atsisakyta, būtų atitinkamai 2018 m. kovo 31 d. ir balandžio 30 d.

„ES mano, kad visi skrydžiai privalo prisidėti prie išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo. Kad tai būtų įgyvendinta, mes visapusiškai remiame vykstančias ISAO darybas siekiant parengti išsamias ir suvienodintas tarptautines taisykles. Tuo tarpu itin svarbu priimti šį reglamentą. Mes garantuosime teisinį tikrumą orlaivių naudotojams ir užtikrinsime, kad Europoje vykdomi skrydžiai mažintų išmetamą teršalų kiekį ir po 2016 m.“

Estijos Respublikos aplinkos ministras Siimas Kiisleris

Pagrindiniai preliminaraus susitarimo elementai:

- išlaikyti dabartinius apribojimus pagal ES ATLPS, visų pirma **pratęsiant nukrypti leidžiančios nuostatos taikymą** skrydžiams už Europos ekonominės erdvės (EEE) ribų iki 2023 m. gruodžio 31 d. – pirmojo CORSIA etapo pradžios
- nustatyti, visų pirma ATLPS direktyvoje, nuostatas dėl peržiūros siekiant įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę ES, kai tik bus priimti visi ICAO sprendimai;
- atsižvelgus į šios peržiūros rezultatus, numatyti ATLPS direktyvoje nustatyto **linijinio mažinimo koeficiento taikymą** aviacijos sektoriui nuo 2021 m.

Be to, padarytas pareiškimas, kuriame pabrėžiama, jog būtina, kad **ICAO veikų visiškai skaidriai** ir užmegztų ryšius su visais suinteresuotaisiais subjektais tam, kad laiku juos informuotų apie pažangą ir sprendimus.

Be to, Parlamentas ir Taryba susitarė dėl **apsaugos priemonių** siekiant išsaugoti **ES ATLPS vientisumą** tuo atveju, jei nebeliktų orlaivių naudotojų ir kitų naudotojų iš valstybių narių įsipareigojimų.

Chronologija ir tolesni veiksmai

Komisija pateikė pasiūlymą 2017 m. vasario 3 d., o vasario 28 d. jis buvo pateiktas Aplinkos tarybai. Birželio 21 d. ES ambasadoriai susitarė dėl Tarybos **įgaliojimų deryboms** su Europos Parlamentu. Europos Parlamentas balsavo rugsėjo 13 d. plenariniame posėdyje. Po to abi teisėkūros institucijos rugsėjo 25 d. susitiko pirmame trišalio dialogo posėdyje.

Kai susitarimą patvirtins ES ambasadoriai, Parlamentas ir Taryba bus paraginti priimti naująjį reglamentą per pirmąjį svarstymą. Tada jis įsigalios jo paskelbimo Oficialiajame leidinyje dieną.

ATLPS ir ICAO. Bendroji informacija

Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS) buvo įdiegta 2005 m. siekiant paskatinti išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimą ES lygmeniu. Aviacijos sektorius yra įtrauktas į galiojantį ATLPS reglamentą. ES tikslas ne vėliau kaip 2020 m. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį 20 %, palyginti su 1990 m. kiekiu, apima ir aviacijos išmetamus teršalus.

2014 m. ES nusprendė **susiaurinti ATLPS taikymo sritį**, kad ši sistema būtų taikoma tik skrydžiams Europos ekonominėje erdvėje (EEE), taip siekdama palengvinti pažangą derybose su ICAO ir vildamasi užtikrinti aiškumą tarptautinių skrydžių, jungiančių EEE ir trečiąsias šalis, išmetamo teršalų kiekio atžvilgiu. Tada buvo nuspręsta, kad **skrydžiams už EEE ribų taikoma nukrypti leidžianti nuostata** bus taikoma tik iki 2016 m. pabaigos.

Šiuo metu deramasi dėl 2021–2030 m. laikotarpio ATPLS reformos. Reformos peržiūrą planuojama atlikti tada, kai bus aiškūs ICAO teisiniai įpareigojimai dėl **pasaulinės rinkos priemonės įgyvendinimo**. Taip pat bus užtikrintas suderinamumas su ES įsipareigojimu pagal Paryžiaus susitarimą ne vėliau kaip 2030 m. sumažinti išmetamą teršalų kiekį bent 40 %, palyginti su 1990 m. kiekiu.

ICAO pasauline rinkos priemone siekiama sulėtinti aviacijos sektoriaus išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio augimą ir nuo 2020 m. išlaikyti tą patį išmetamų teršalų kiekį. Aviacijos sektoriuje aktyviausiai veikiančioms šalims šios priemonės taikymas taps privalomas 2027 m., o bandomasis savanoriškas etapas bus pradėtas vykdyti 2021 m.

- [Komisijos pasiūlymas](#)
- [Reglamentas \(ES\) Nr. 421/2014](#)
- [Direktyva 2003/87/EB](#)
- [ICAO rezoliucija A39/3. Pasaulinis rinka grindžiamų priemonių mechanizmas](#)
- [ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos reforma](#)

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press